

برنجی سنه

شیرینک هر نویند نشر اولونور

نومرو : ۳۱

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلیلی
احمد ملی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .
نسخه سی هر یرده یکرمی پاره در .

۱۴ ذی القعدة ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰، آلتی آیلنی
۲۰ غرور شر

عالمك اجنیه ایچون :
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقدر . اعلانات ایچون
اداره مأموری محمد زهی بکه مراجعت ایدیلیر .

۱۷ تشرین ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۴ تشرین ثانی ۱۳۲۶

فایده جوی اولانور : انجا نازار قورقما نازار

عصر لردن بری اوزرینه کابوس کی بلاچو کش اولان افکار سخفه ایله برابر بوافکاره استاداً حکمفرما اولان استبدادی آندی، دفع ایتدی.

ای امت ناجیه!

بی ذیشان، صل الله علیه وسلم افندمزه اصحاب فاضله سنک تاریخی بر کره کوز اوکته کتیریکز، کوره جکسکرکه اولنر، فوادی دین وملتۀ عائد اولان وجائی، منافی شخصه عائد اولان وجائبه تقدیم ایتدیلر.

ای امت ناجیه!

بر کره جزیره، تونس، قزانه، اذربایجان، هند، جاویه و بوتون عالم اسلامه باقیکنر. مسجدلری خرابه زار، مدرسه لری آخور اولمش، آثار خیره سی بیقلمش، کوره جکسکر. کوره جکسکرکه میلیونلره افراد مسلم، بر لقمه اکم تدارکنه انحق مقتدر اولاجق درجه سفاکته دوشمش، میلیونلرجه سی آچلقدن، خسته لکدن تلف اولقده بولونمشدر.

قوتسزک، اختلاف و تفاسق نتیجه سی اولارق اوچوز میلیونلق عالم اسلامک یوزلرجه میلیون افرادی، قربان کسه جک دکل، سفالت و امراضه قربان کیده جک حاله گلشدر. بوتون امیدلر تکامل و ترقیده در. بونک ایچون ایسه مقام خلافتک کنديسی مدافعه یه مقتدر اولاجق درجه یه گله سی لازمدر. بوده برآ اولدینی کی بحرآده قوتلمه مزه مفقوددر.

ای دین قارداش لری!

دین الله نصرت، وطن و ملت قیورتاراجق وسائل احضار همزه فرض عیندر. بو اویله بر فرضدرکه فوادی هر بریمزک شخصه و خصوصاته دکل، طوغریدن طوغری یه دین و ملتۀ عائددر. بوفرض اهمی بوتون واجباته تقدیمه بورجلویز. بر مؤمن صادق، بو فرض قطعی ایله یه عین نوعدن، یعنی پاره صرفیه ادا ایدیه جک واجبات آره سنده ایکسندن برنی ادا اضطرارنده قالسه، واجبی ادا ایله فرضی اهماال اصلا جائز اولاماز.

ای امت ناجیه!

بحق کبریا، بجاه بی! دین و ملتۀ نصرت ایدیکز، دوتنای اسلامی احیایه ییکز. وبخصوص بودور تعالیده، سزی انقراضه سورو کله مش اولانلری ارتق دیکله مییکز.

شیخ مهربان عرشی

بصاحبیه

مهم برنطق

و

بعض تحلیلات

سلانیکده انعقاد ایتش اولان «اتحاد و ترقی» قونفره سنده، فرقه اتحادیه رئیس خلیل بک افندی

استکاف ایدر واک سفیهانه برحیات کچیرر، ملتیی صیاردی.

زواللی ملت ایسه، بوکسه یسارک، بوطفیلرک سبب نکیتی اولدینی آکلامیور، و حضره زواله طوغری یو وارلا نوب کیدیوردی.....

صدوقیلر، دیندن تماماً تجرد ایتش مادیون وسفهایدی. یالکز جناب بیحیای امام طانیان «آسنی» لر اعتلای دین و ملتیی، حکمت و فضیلتده آراددی. لکن اولنری سفیه فارزیلر تکفیر ایده ایده چوله قدر قاجیر مشاردی.

بی اسرائیل ایچنده صحیح و عاقل علمایوق دکلدی. رؤسای ملت ایچنده دخی تهلککی کورنلر وار ایدی. فارزیلر، دین و اخلاقدن مقصود الی اولان حقایق بر طرفه آتهرق، نلمودده بولدوقلری اقوالی و یاخود نزاهت حقیقه سینه اصل اولامادقلری احادیث انبیا و آیات تورانییه اوک سورهرک ملتیی ترقیدن، دینی تعالیدن محروم براقیرلر و حقیقی و حیتی علمای تکفیر ایدرلردی.

فارزیلر، علما و فضلا بیالکز تکفیرلره ده قالمایه رق، میدان مباحثه کنیدی لری هر وقت تهلمکه مقتدر اولان اوافاضلی حکومتک قهر و تدمیریه دخی قورقودرلر و «مادمکه حکومتیز حی» توراندر، بوبدعتجیلری البته تأدیپ ایتمیلر. «دیرلردی. احکام تورانییه تأیید ایچون نبوت و رسالتک گلش اولان جناب عیسی یه، یته تورات و تلمود احکامیه حکم اعدام و یرمه نک یوانی بولمش اولان فارزیلر حقده بوندن فضله معلوماته لزوم یوقدر.

فارزیلر، دین دینیان امرالی نک بر شخصیت مغویه اولدینی و بومغویتک مثلی انحق بر ملت اولان جغتیی اونوتدیلر. جناب موسی نک مجاهداتی، معجزاتی، تیه سحرسی و قوعاتی، دین جلیل موسی نک ناصل حکمتلره تأسس ایتدیکنی هب اونوتدیلر. هیئت اجتماعیه نک تکامل و سعادتیه خادم اولان اوامر صمدانییه هب بر طرفه آتهرق یالکز شخصیاتۀ عائد اولانلرینه، همده حکمتسز برشکلده، تقویت و یردیلر. نتیجه ده ملتۀ دین و ملت ایچون فداکارلق حسی، الله و دین عشقی منطقی اولدی..... و بی اسرائیل اسارته دوشدی، بردها استقلالنی قازانماق اوزره قوجه بر ملت افول ایتدی.

ای امت ناجیه!

تاریخ اسلامه تاریخ بی اسرائیلی مقایسه ایدیکز. کوره جکسکرکه اولنری حضره انقراضه قدر سورو. کله ین اسباب، بزیده آز قالسین عین چاه هلاکه کورتوریوردی. لکن بودین و ملت قیامته قدر بقا ایله مبشر اولدیندن جناب حق زره آجیدی، عامۀ امتک قلبه و خاصۀ مجاهدین اسلامیه عشق دین و ملت حیلری احسان ایتدی. ملت اسلامیه سیلکیندی،

و حتی عقیده رنکنه کیرمش بر فکر کورولیر. اوفکرده شودر: بی اسرائیل، اللهک آمرلرینه اطاعت ایتزا اولدی. جزا اولارق بی اسرائیل اقوام سائرۀ نک محکومی اولاجقدر.

بو فکر اساساً یک طوغری ایدی. لکن بوفکرکۀ نه صورتله طوغری اولدینی بی اسرائیل و هله خاخالر هیچ آکلامادی. آکلامادینی ایچون کلشن سعادت و تعالی یه طوغری و دکل، اسارت و انقراضه طوغری و قوشدیلر..... اقوام سائرۀ نک تحت حکم و استبدادینه دوشدیلر.

بی اسرائیلی بر طرفدن آتوریلر، کلدانیلر، دیگر طرفدن مصریلر و براونچی طرفدن اقوام متجاوزۀ صغیره صیقشدردجه، اولنر سطوت و ملتیری قورتارمق ایچون چارینیورلر و چاره آرا بوردلردی. لکن ملتک مغنویتیه حکم ایدن خاخالرک اکثریتی، زوالیلری ساحۀ استخلاصه طوغری سوق ایدمک یرده، حضره انقراضه برازدها یاقلاشدیر بوردلردی.

بی اسرائیلی انذار و تهدید ایچون گلش اولان انبیا، بی اسرائیلۀ «اللهک آمرلرینه اطاعت ایتز سکرز بلا حاضر در». دیمشدی، بی اسرائیل، بوامرلرک روحنی، مراتبی، حکمتی تمامیه اونوتمش ایدی. اطاعت و عبودیتی یالکز خاورالرده سالوسانه عبادتلردن دفع بلا قیلندن قیلدقلری نمازلردن، ریا و کذبدن متشکل جیه لردن عبارت صانوردلردی.

ملتک سائق مقدراتی اولان خاخالرده فداکارلق فضیلت حیلرندن هیچ برشی قالمادینی ایچون ملتۀ ده اویله حیلرالق ایده میوردلردی.

ظهور عیسایه قریب زمانلرده بی اسرائیل «فاریزی»، «صدوقی»، «آسنی» نامیه اوج بالی باشلی فرقه دینه یه منقسم اولمش ایدی. فارزیلر، حکمت دین و حکمت اخلاقی اونوتمش، نقاط حکمتۀ دکل، حروف تفصیل و قیل قاله صارلش، علمالاسی آلتۀ کیرمش بر سوری جهلایدی.

ملت، دشمنلردن طوقات یدکجه، فارزیلر ریا و صورته تقویت و یررلردی. بر حالده که ایچلرندن بریسی اون پاره صدقه و یرمه جک اولسه، اولا آوازی چیقیدینی قدر باغیرارق صدقه و یرمه نک فضیلتدن دم اورر، صدقه حقده آیات تورانیه و کلمات تلمودیه اوقور و باشنه خلقی طوبیلاردی. فارزیلر، آرتق سوراق باشلرنده عبادتله قدر ریا و سالوسلفی کورتور مشاردی.

بونلرک مقصدی نه دین نه ملت ایدی. مقصدلری یالکز کندی «صنفلرینک» معیشت و سعادتیی تأمین ایتک، جهالتدن استفاده ایتدکلری، جهالتنه سبب اولدقلری ملتۀ کنیدی لری بسلتمک ایدی.

بو خاخالر، بر طرفدن دنیانک بوشلندن، پاره نک هینچلکندن، ریاضتدن قناعتدن دم اورر، دیگر طرفدن ایسه پاره المادجه دین و ملتۀ خدمندن

ایدیلیر . بنابرین وکلای ملتدن و باخصوص فرقه اکثریتدن بوزارلری تفکرایمه لرلی حیت وامانلری نامنه طلب ایدرز .

..

خلیل بکک نطقده کی مهم نقاطدن بری ده شو جمله لرده کی مؤدا در :

« بواصول اداره نك مخدوری احتمالی : مملکتده مستفرد واملی برحکومتك وجودینه احتیاج که بوده قوتلی برا کثرت استنادله اولور . له الحمد بوکون بوموجوددر . بالکز کوربیور سکر که اگر مملکتده قوتلی بر پروگرام اطرافنده قوتلی برکتله اولماز سهق ، مه اذ الله بو مخدور تولد ایدیلیر . بوکته لی تشکیل ایدن قوت ، انقلابی یاپان قوتدر که بو ، بالجه اولاد وطنی متحد طوتارسه دولت قورتیلاجی ، بواغدادی محافظه ایدیه مرسه انقراض محققدر . »

خلیل بک افندیك پروگرام حقنه کی تکری طوغریدر . اتحاد و ترقی جمعیتک بر پروغرامی وار . بو پروغرام علی الاعلی و بر جمعیت ایچون کافی و وافیدر . لکن بو پروغرام متن حکمنده اولوب فرقه سیاسییه نك پروغرامی ، جمعیت پروغرامنك شرح و تفسیری حکمنده اولماسی ایجاب ایدردی . جمعیت پروغرامی بر سلسله تمیناتی و نقاط اساسیه لی حاوی اجمالدیر . بونك تفصیلات کامله سی فرقه پروغرامنده بولونعق اقتضایدردی ، تاکه بونقاط اساسیه نك ناصل تطبیق ایدیله جکنی و زهرله قدر تشمیل اولونا جقنی یارده سیلین ، اغیارده .

آلده کی پروغرامك بوماهیتی حائز اولمادینی محققدر . بونی ده بر مثال ایله توضیح ایدلم . اتحاد و ترقی قلوبلری ، جمعیت پروغرامنده مه ارفه عاید جهتلی شایان تقدیر بر غیرت و متانتله فعله چیقارییور ، اوکسر لرده مخصوص مکتبلر ، مکتب ابتدایار ، کیجه درساری و سائره آچیور و هر یرده کی مکتبلری مکاتب رسمیه یه قات قات فائق بولونیور . عجیبا فرقه نامنه حرکت ایدن معارف ناظرلری ، شوکچن ابکی سنده رنه یایدیلیر ؛ ایلک ناظرلر هیچ برشی یایدیلر . ناظر حاضرده ایچندن نه کندینک ونده کیسه نك چیقامایه جقنی شیلر یابدی . بوکون [مع النأسف بک کیچ] هر کس معارف ناظرلی تنقید ایدیور . بو تنقیدلر تماماً حقیقیدر . لکن ناظر : نه یابیم ؟ بن کندجه الک انی نه یابیم ، اونی یابدم ؛ آلمیده کی پروغرامده چیزلش خطر حرکت یوق ایدی . بنابرین اجتهاد مه کوره راه صوابه کیتدم . « دیرسه ، اجتهادنده خطایتمش . دییه کندینسه بر آفرین می ویرده جکیز ؟ دیمک که فرقه ریسنك قوتلی بر پروغرام اطرافنده طویلا نغق تمینسی چوق طوغریدر . شمدی ده طوغری اولمایان قسمنه کله لم .

بزم اجتهادات شخصیه مره کوره بوکون سلامت وطن ، عناصر مسلمنه نك بی معنا و بی لزوم فرقه لره انقسام ایتمه مسندهدر . بالکسر [باندومه] سنجاغنده اکثریت مسلمارده ایکن تفرقه یوزندن روملر بر معوث چیقاردی . بو خطایی عمومیشنش فرض ایدرسه ک ، مسلمانلر نفوسلری لبستك پک مادوننده معوث چیقاریرلر . بنابرین یومی زلفقارنك خبر ویردیکی

اگر ملتک بوکونکی - دل و اندیشه استقبالی واحد قیاسی اولورسه ، بو ترازیه کوره بودجه ده اسراف واردر . همه ده چوق اسراف . اکر واحد قیاسی علو جناب احسان و شفقت ، عزت نفس ملی ، عظمت تاریخیه کی مجردات و مبعجلات اولورسه ، اسراف یوقدر . لکن بوقیل اسراف سز لقا افلاس محققدر ، دیرسه ک آجی بر حقیقی افاده ایتش اولورز . واقعا مملکتنك ثروت طبیعی سی ده ابر چوق الی ملیونلره مقابله ایدیه جک قدر عظیمدر ، لکن بر طرفدن بو ثروت عظیمه نك وجودی ده ابر یجه مسنلر « عما » دن عبارت قالا جقنی دیگر طرفدن آجینك آلتی ملیون قالامایه جقنی دوشونعه لی ز .

اوروپا موازنه مسنده بزمه موعود اولان موقعی اشغال ایتک و هاله بالقان حکومات صغیره سنك باز یجه هوساتی اولماق اوزره اردو و دو تنامز ایچون متزاید پاره صرفه ، ثروت ملیه لی تزید و نتیجه مسنده وارداتی تکثیر ایچون نافع و زراعت امورینه ، سوپه امتی ارقا ایچون معارفه شسیدیکندن فضله تخصیصات باغلامنه مجبورز . شو حالده بودجه ایشلر لنده معادلات عقلیه دکل ، ملتک اقتدار خالیسی کوزا و کنه آلتق . اقتصاداً افلاس ایتمه مک ایچون « اسراف » کله سنی رنجی معنایه کوره تاقی ایتمک ایجاب ایدر . بوا یجایی تسلیم ایدرسه ک ، بودجه مره آتجه سز نظر ، اولکی نظردن چوق فرقی اولور . مقصد مره بودجه لی علی المفردات تدقیق و تنقید اولمادیندن بر قاج مثال ایرادیله اکتفا ایدیه جکیز : غروش

۳,۰۰۰,۰۰۰	ایغانک معاشی ۵۰ لیرایه تنزیل ایدیلیرسه
۲,۰۰۰,۰۰۰	مبعوثلر ۵۰ یرینه ۴۰ لیرا ویریلیرسه
۳,۰۰۰,۰۰۰	« خرج راه ویریزسه
۱,۰۰۰,۰۰۰	هیچ لزومی اولمایان دفتر دارلر لغو ایدیلیرسه
۴,۰۰۰,۰۰۰	چراقلق معاشی
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	محتاجین معاشی
۱۰۰,۰۰۰	مالیه آلتنده کی دکانلر آچیلیرسه
۱۵,۰۰۰,۰۰۰	دواثر رسمیه ده اعلا و تهریرلک کاغدلر یرینه علی العاده قرطاسیه ترتیاتی اختیار ایدیلیرسه
۳۸,۶۰۰,۰۰۰	

اوچوز سکسان آلتی بیک لیرا تصرف ایتک تمکندر . والیرک معاشرلر دن اون بشر . متصرفلر دن الیشر ، سائر ایکی بیکلک و ده ابر قاری مأمورلر دن بونستده برشی کیسیلر سه مهم تصرفات حاصل اولور . وقس علیم البواقی . بوملت افرادی ایچنده ، سنه نك بر قسمنده کولک بیه نلر ، بوتون سنه بر اوچ خورما و یا مصرله کیکنلر ، شدت سر ماده وجودنی سترایدیه جک الیسه بولامایانلر بولوندینی دوشونیلیرسه ، بش بیک غروش آلان بر آدمک درت بیک بشیوزله ناصل کیجه جکنی دکل ، سفالت عمومیه یه چاره ساز اولنی دوشونعک هم ده ایتمندانه و هم ده ده مدبرانه و عاقلانه بر حرکت اولاجقنی تسلیم

غایت مهم بر نطقی ایراد ایتشلردر . مزایای ذاتیه مسندن ماعدا فرقه اکثریتک ریسی بولونعاسی حسیله خلیل بکک بیاناتی ایجاب ایدن جدیت و تدقیقه تلقی یه مطبوعات مجبوردر . اولا شوراسنی در میان ایدلم که خلیل بکک نطق ، هیئت عمومیه سی اعتباریله شایان تقدیردر . بزم بومقاله ده تحلیل و تنقید ایدیه جکیز جهتلی ، ایضاجات کامله ویرلیدیکی ایچون برازمهم و مظلم قالان نقطه لیدر .

زده حیات سیاسی یکی باشلادینی ایچون صنعت خطابت هنوز مبادی جالندهدر . بنابرین هر خطیب ، آرزو چوق خطالر بایور . رجال سیاسییه نك سوزلری طار نیلمش اولق لازمدر . نه چاره که ثقلت مادیسی اولمایان « نطق » ی طار ترقی قولای برشی دکلدر . خالبو که بر نطقده انباتی غیر ممکن بر ماده در میان اولور نوره ، دیگر بیاناتک قوتی ده آزالدر . خلیل بکک نطقده بوقیل بیانات چوق دکلسه ده یوقده دکلدر . مثلاً :

« کجنده غزنه لره هینك بحث ایتدیکی جا ویدیک ایله شوکت پاشا آراسته کی « اختلاف » هیچ بروقت اولماشدر . و بونلر مملکت زکده ابر حال طبیی یه کیرمه مسندن حصوله کان و سوسه و اوها مدن عبارتدر . « دیورلر . اکر بویانات طوغری ایسه ، بوتون مطبوعات ، بر هفته مدته « غلط حسن و هذیان شدید » خسته لکنه طوتولش دیمک اولور . بزمه قالیسه ، طرفینك هیچ بر سو نیقی اولمادینی و مقصدلری خیر اولدینی حالده ایکی ناظر آراسته « مبیانت نظر و اختلاف اجتهاد » واقع اولدی . لکن مقصد خبر اولدینی واسباب اختلاف ، اداری و حلی قولای بولدینی ایچون قولایجه مندفع اولدی . بنابرین بواهمیتیز و فقط واقع حادثیه ، مطبوعاتک تصنیعاتی کی کوسترمک و بوتون مطبوعاتی « و سوسه و اوها م » ایله اتمام ایله مک توقیسی بک قولای خطالر دن ایدی . شمدی اساسه کله لم . خلیل بکک بزمه ک زیاده خوشمره کیدن بیاناتی ، شو تبشیر اتدر :

« بملک بودجه ده کی دستوری : خدمات عمومیه ده اسراف اوکنی آلتی ، بودجه ده توازن حاصل ایتک مجلسنك بویه بردستوره نائلتندن ناشی ملتی بختار عدا ایدرز . لکن بودستور ، کچن ایکی دوره ده موجودنی ایدی ؟ یوقه بودورده می مشیه حیتدن طوغر شدر ؟ بوزارستی آکلامق ایتسرز .

۱۳۲۶ سنه سی بودجه سنی آجیدینمز وقت ، یابو دستوره رعایت ایدیلیمه مش اولدینی و یا خودده « اسراف » ک معناتی حقنه اتفاق آرا بولونمادیقنی اعتراف ایتک وجیه انصافدر . بومیشه نه قدر اهمیت ویرسه کینه سزادر . ۱۳۲۶ کجیدی ، شمدی صیرا ۱۳۲۷ بودجه سنه کلدی . هر ایکی بودجه ده دخی آلتی بو چوق ملیون آجیق اولدینی آکلاشیلور . شو حالده هر ایکی بودجه ، ایکیز قارداش دیمک اولور . بنابرین ۱۳۲۶ بودجه سی حقنه در میان ایدیله جک مطالعات ، ماضی یه دکل ، استقباله عاید اولور . عیجا ۱۳۲۶ سنه سی بودجه مسنده « اسراف » یوق می در ؟

اجتماعیات

- تربیه سیاسیه -

حکومات موجوده نك كتله واجده سیاسیه انقلابی، هیأت حاضره اجتماعیه نك تشكلات وعناصر اساسیه منه نظراً بشریت ایچون هنوز اوزاق برخیا اولقندن قورتولامایندن عضوات سیاسیه نك وجودی ضروری وبالتیجهده مسائل وحادثات سیاسیه نك تحدی طبعیدر.

بناءً علیه هر كتله سیاسیه - دائماً - رجوق مسائل وحداثات سیاسیه قارشینده بولونه چئندن علاقه دار بولوندیغی بونوع مسأله کندی منافع موافق جریانلر اعطا ایده یلمک ایچون بو خصوصده زیاده سیله حائر تأثیر اولان «تربیه سیاسیه» یه یو بولک اهمیت عطف اتمکک مجبوردر.

ایشته بز (تربیه سیاسیه) نك بزمك مقدرات سیاسیه واداریه سی اوزرنده خائر اولدیغی درجه تأثیری نظر اعتباره آله رق (تربیه سیاسیه) نك بالخاصه بزده کی حال و موقعی برارچه ملاحظه اتمک ایستوروز: الی عصری متجاوز مدید برزمانی اشغال ایدن ماضیمزده کی حداثات سیاسیه نك اخذ ایتدیکی صفحات متنوعه یی تحلیل ایده نك بز اویله ظن ایدیورز که، بودور طویل تاریخیده پیشین دیلوماتلر مزدن «داهی» سیاسی «پایه رفعه یو کسه یلمش اولانلر پک آزدرد. وبوظنمزده درجه اصابتک تعینی ایچون حیات سیاسیه مزک کچیردیکی ادوار تاریخیه یی جزئی برتدقیق کافیدر.

واقعا موفیات ماضیه مزک پارلاق رجوق صفحاتی اداره ایدن بزجه محترم بعض یو کسک سیای سیاستلر موجوددر.

صوقوللور، بابا وغل کورولور، رشید، فؤاد... پاشا حیات سیاسیه مزک الازنکین و محشم موفقیاتلری وجوده کتیر مشلردر. فقط بوتون شو تعداد ایتدیکنمز دماغلر ارزو ایتدیکنمز مرتبه دهایه واصل اولاماشلر، و صرف دهای سیاستلرله آنحق بر ویا ایکیسی تمایز ایده یلمشلردر. علی الخصوص سیاسیه ماضیه مزک احراز موفقیات ایتدیگلری مسائل سیاسیه به اجرای تأثیر ایدن عوامک درجه اهمیتله اومشله نك تابع بولوندیغی سیاسی جریانلرک وجوده کتیره بیله چکی نتایج و بونایمک حائر بولوندیغی مرتبه تهلمک دوشونوله چک اولورسه نظر لر مزده شایان تحیل کورولان سهار کتیدکه تناقض ایده چکدز.

چونکه: مشوش و نتیجه سی عظیم تهلمک لری احضار ایده بیله چک ویا وجوده کتیره چک مغلق بز مسئله سیاسیه موفقیات، ساده و سهیل الحل مسائل سیاسیه ده قازانیله حق غلبه و موفقیته قابل مقایسه اولاماز.

برخیسند عمیق بروقوق سیاسیه به لزوم کورولدیکی

«آدمک مظهر اولدیغی تجلیاتی، یعنی نبوة ولایت کی کالاتیه مظهریت معنویه سی انکار ایده نك ابلیسک سیرته مشابه اوله. وابایی اغفال ایدن شکل مشوشده کی قید عقلی بی آت، زیرا بویله بر عقل انسانی کلشن هدایتدن زیاده سیر اغتفاله سوق ایدر.»

روضی فی بحار الانوار منزها،

عن الزم بلایع ازانت مانع.

«اگر صاحب خشوع ایسه، اغیار قیدی تزیه عادل ایه کولکلکدن چقارمش اولدیغک حلاله عمان توخیده دال.»

رایک والتمیزه فرور مقیر،

رایک والتمیزه فرور مخارع.

«تزیه مطلقدن احتراز ایت که سنی تقید ایه حقیقه وصولدن منع ایدر، تشیه مطلقدن احتراز ایت که سنی آلاذیر وینه حقیقتدن اوزاقلاشدیریز.»

دشهر فی تزیه سمات دهر،

دشهر فی تشیه ماهر ضارع.

«اونک سبحات جمالی تزیه صیراسنده تشیه ایت، ولکن تشیه ایدر کن، اونک ادراک حقیقه مانع اولان شایردن تزیه ایه.»

بویکی بیت «لیس کتله شی» وهو السميع البصیر آیت جلیله سنک تفسیر عرفانیسیدر. وحدانیت والو هیت حقنده کی عقیده اصلیه اسلام بوندن عبارتدر. تصوف اسلامی مباحثه عریض وعمیق سرد ایدلیدی اوزره کرک فکر تزیه و کرک فکر تشیه، حقیقت الیهیه مغایردر. چونکه صفحات موجودیتندن برصورت ادراکی مشعراولوب بالذات موجودیتی مشیر دکلدرد. تزیه ایه تشیه بینی جامع اولان «فکر توحیدی» ایه بشریه نصیب اولان مرتبهده معرفه الله ممکندر.

ولانک محجوب بررؤیه منه،

عن الزات، انت الزات! انت الجامع.

«حقک رؤیت حسنیه ذاتدن محجوب وظافل اوله، زیرا که ذات یعنی بجلا ی ذات سنک! چونکه تجلیات کلیه سبحانه به مظهر اولمش، اوصاف و افعالی ذاتنه جمع ایش سنک.» بویتنک جامع اولدیغی معنا، حوصه سوزدر. بو، توحیدک اویله بر مرتبه سیدر که تقلید وقال ایه تقوه جالنده هیچ بر مقصدی افاده ایتمز. مقام ومشاهده ایه اولورسه، غایه حقا یقدر. بورمزی اشارتله جناب غوث دیور که:

ولا تطلبین فیرا الربل فانه،

وراء کتاب العقل تلك الوقائع.

«بومیجت عالی توحیدک شوقسند دلیل ایسته. مه، زیرا بوقایع کتاب عقاک ماوراسیدر.» [بکن نسخهده کی بحثک ابلاک بیتنده «عینه» کله سی اونودیلدرد]

شیخ مهرربین عروسی

فلاکتک یعنی دهابرقاج فرقه تشکلتک اصلی چقماماسی بوتون روجزله نمی ایده رز. بوتون تمیائمز، وطن وملت ایچون فرقه نك صوک درجه مشوم بولوندیغی شو صبراده اتحاد فرقه سنک اکثریت وماتنی محافظه ایتسه و بونکله برابر خطالری آکلامه منه معطوفدر. بو خطالردر که «اهالی»، «معتدل حریتور» فرقه لر بی میدان کسیردی. اولایلیر که بو معتزله ایچنده هر نه پایسه مطالبی تسکین واحتراسی اشاع ایدیلیمیه چکدر بولونسون، لکن فرقه اتحاد خطا ایتسه ییدی، بوش اون کتی منفرد قایلر واونلره التمش یتش کتی پیرو اولمازدی. بوسنده تشکل ایده چکی خبروریلن «متفکرین!» فرقه سی ایچنده بش اون معتزل اتحادچی کوریله چکدر. بویله براسمه التحاق بیله آریلا چقلرک درجه جدتی کوستریور. متفکرین! عجبا سائر فرقه لرده کی ذوات غیر متفکرین ویا بوشلرمی در که بویله عجیب اصلی بر فرقه تشکیل اولور؟

هر هانکی مملکتنده اولورسه اولسون، حکومتی تأیید ایدن اکثریتک انجالی شایان اندیشه برحالدرد. بزده ایسه بویله بر حال تأسغه شایاندر. لکن فرقه اکثریتک اقلیه انقلابیه وطنک انقراضه حکم طوغریسیدر؟

ینه تکرار ایده رز که بز، نواقصی اکال انجک وخطایانی تکرار ایتجه مکت تمیسی درمیانه برابر اتحاد فرقه سی طرفداری یز. وهر مذهب طرفداری، صوابک کندی مذهبده اولدیغه قانع و بوده مشر و عدد. لکن بوقاعت سائر فرقه لرک اکثریتی قازانماسی ویا خود یی بر فرقه اکثریتک تشکلی حالنده وطنک منقرض اولاجتی ظنه قدر کتیمه لیدر. فرقه نك اقلیه دوشمه سی نه جمعیتک ونده وطنک انقراضی ایجاب ایتمز. ملت، عکسی بر حکمک اوکنده، ایکی فکر دن برخی اختیار ایتکده مضطر قایلر: یا حکمی ویره نك مبالغه منه، یا یوزلرجه وکیلک.... اهاتنه. بزجه برنجی بی اختیار، سلامت ملت نامنده موافقدرد.

ادبیات مصوفانه

غوث اعظم جیلی نك

قصیده عینیه سی

بو خطاب، بر خطاب خارجی اولامازدی. بویله بر فکر، معرفت الیه یدن غفلتی مشعردرد. کذا مخاطب لک وجدانندن الهام وسانحه صورته لده اولامازدی. زیرا شنوخالده ابلیسک انکاری خاطره کلیه چکی کی ملائکه به دخی، استعداد فطریلرندن فضله برحالت عطف ایدلش اولور. دیمک که خطاب، لسان آدم واسطه سیله اولدی. و ابلیسک انکاری بوندن ایلری کلدی.

ولا نك من ابلیس فی شبه سیره،

درزع قیرنه العقلی فالعقل رادع.